

4 ANI
DURATA
PROIECTULUI

17

PACTE DE INTEGRITATE
PILOTATE

PACTELE DE INTEGRITATE MECANISM DE CONTROL CIVIC PENTRU SALVGARDAREA FONDURILOR EUROPENE

€ PESTE 920 MILIOANE
VALOAREA TOTALĂ A PROIECTELOR
PARTICIPANTE SELECTATE, COFINANȚATE DE UE

PESTE 7.2 MILIOANE
BUGETUL COMISIEI PENTRU ACEASTĂ
INIȚIATIVĂ

11 SECTOARE ACOPERITE PRIN
PROIECTELE COFINANȚATE DE UE

15

ORGANIZAȚII ALE
SOCIETĂȚII CIVILE/
MONITORI

11

STATE MEMBRE UE
PARTICIPANTE

#integritypact
@EU_Regional
@TI_EU

<http://europa.eu/!Qn67BM>

Proiectul este coordonat de

Politica Urbană
și Regională

#IntegrityPactsRO

Newsletter Iulie 2020

Institutul pentru Politici Publice
București IPP

Proiect finanțat de Uniunea Europeană. Conținutul
acestui material nu reprezintă în mod necesar
poziția oficială a Uniunii Europene.

Pactele de Integritate (Integrity Pacts) reprezintă un acord între o instituție publică și o companie/un grup de companii participante la un proces de achiziție publică. Acest acord implică angajamentul părților de a se abține de la a plăti, oferi, solicita sau promite mită, trafic de influență sau orice alte forme de coluziune pe parcursul procesului de achiziție. Totodată instituie o formă de transparentizare a achiziției, prin facilitarea accesului unei terțe părți la proces, în calitate de monitor independent. Monitorul este de regulă o organizație a societății civile, iar monitorizarea se poate desfășura de la începutul procesului de achiziție și până la finalizarea implementării contractului.

Rezumatul activităților din cadrul proiectului Pactelor de Integritate în perioada ianuarie-iunie 2020

Raportul de activitate elaborate de Transparency International România (TI-Ro) și Institutul pentru Politici Publice (IPP) pentru perioada ianuarie-iunie 2020 cuprinde un rezumat al activităților desfășurate cu privire la:

- ⇒ **Activitatea de monitorizare a achizițiilor publice**
- ⇒ **Activități de comunicare și promovare a pactelor de integritate**

A. Activitatea de monitorizare a achizițiilor publice

Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCP) a elaborat documentația de atribuire și a lansat proceduri de achiziții publicând anunțuri de participare la finalul anului 2018 și în 2019. În 2020 Specificațiile Tehnice și estimările de preț au fost revizuite, după o consultare de piață realizată și la insistențele monitorului independent din cadrul Pactului de Integritate. Au fost lansate și relansate noi licitații în 2020 pentru selectarea contractanților de cadastru sistematic pentru cât mai multe comune posibil.

Ministerul Culturii a elaborat documente de licitație în 2018 și a lansat achizițiile publice prin publicarea acestor documente, la sfârșitul anului 2018 și 2019. O nouă licitație a fost relansată în 2020.

Perioada de raportare din ianuarie până în iunie 2020 a inclus trei activități principale de monitorizare desfășurate de experții TI și IPP:

- ⇒ Revizuirea documentelor de achiziții publice ale ofertelor relansate sau lansate recent
- ⇒ Monitorizarea comunicării și cooperării autorităților contractante și a contractanților, inclusiv participarea la întâlnirile dintre autoritățile contractante și contractanți
- ⇒ Revizuirea livrabililor prezentate de contractori

Ministerul Educației a reluat pregătirea proiectului „Sistemul integrat pentru managementul școlii” (care va include catalogul electronic) în aprilie 2020 după o suspendare care a început în noiembrie 2019, când proiectul a pierdut managerul de proiect. Am revizuit modificările aduse documentelor de licitație și am recomandat organizarea unei consultări publice privind funcțiile de catalog electronic și o consultare a pieței pentru soluția solicitată.

Din martie până în mai 2020, Președintele României a declarat starea de urgență în toată țara, limitând mobilitatea și toate celelalte activități publice, din cauza crizei COVID-19. Decretul prezidențial nr. 195 din 16.03.2020 care a stabilit starea de urgență a stabilit, de asemenea, noi norme privind achizițiile publice menite să faciliteze achiziționarea de materiale medicale de urgență. În acest context, experții IPP au început să monitorizeze cu atenție orice politici și legislație noi referitoare la achizițiile publice care au fost publicate în această perioadă, analizând-o pentru modul în care au interacționat cu legislația preexistentă, modul în care au fost aplicate, problemele apărute și orice nereguli care ar fi putut apărea. Legislația UE privind achizițiile publice în timpul pandemiei a fost, de asemenea, monitorizată și analizată. În plus, experții IPP au monitorizat îndeaproape sistemul SICAP (sistemul de achiziții publice online utilizat de autoritățile publice) analizând procedurile publice care au fost lansate în această perioadă împreună cu documentația publicată și verificând neregulile.

B. Activități de comunicare și promovare a pactelor de integritate

În martie 2020, rapoartele de monitorizare pentru achizițiile efectuate la Agenția de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPPI) și Ministerul Culturii au fost lansate la un eveniment organizat în comun de TI și IPP. Experții din ambele

organizații au participat la prezentarea celor mai importante concluzii ale rapoartelor, urmate de sugestii de măsuri și acțiuni viitoare care urmează să fie puse în aplicare și îmbunătățite de către autoritățile contractante, precum și de către autoritățile publice în general. Au fost prezenți reprezentanți ai mai multor ministere, inclusiv Ministerul Justiției (Secretariatul Tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție), precum și reprezentanți ai Agenției Naționale pentru Achiziții Publice (ANAP). În plus, reprezentanții ONG-urilor active din domeniul unei guvernări au participat, de asemenea, la lansarea evenimentelor și dezbaterilor.

Evenimentele de lansare au inclus:

- ⇒ O dezbatere cu privire la modul de îmbunătățire a acoperirii și incluziunii sistemului de înregistrare a proprietății în România rurală folosind rezultatele prezentate în rapoartele de monitorizare
- ⇒ O dezbatere despre viitorul „Culturalia” (rezultatul proiectului de bibliotecă electronică) folosind rezultatele prezentate în rapoartele de monitorizare.

Cele mai importante concluzii ale rapoartelor de monitorizare, dezbătute în timpul evenimentelor, sunt:

- ⇒ Procedurile de achiziții publice ale ambelor autorități contractante monitorizate au fost efectuate în conformitate cu legea. Cu toate acestea, în cazul tuturor achizițiilor monitorizate, volumul și complexitatea documentelor generează riscuri de nereguli. Membrii comitetelor de evaluare a ofertelor se confruntă cu presiunea în timp generată de calendarul proiectului, dar trebuie să evalueze mii de pagini de documente și pot apărea erori. În acest context, poate fi necesară o simplificare la nivelul politicii de achiziții publice pentru a evita eventualele nereguli.
- ⇒ Ofertanții au semnat sau au fost deschiși la discuții și la aderarea la Pactul de Integritate. Instrumentul a fost bine primit și nu a generat neîncredere în rândul ofertanților. În schimb, ofertanții și contractanții au fost fericiți să participe la achiziții cu mecanisme suplimentare de integritate implementate.
- ⇒ Unul dintre riscurile identificate în toate achizițiile monitorizate este lipsa unei concurențe puternice. Mai multe achiziții au primit doar o ofertă sau două-trei oferte. Lipsa unei concurențe puternice înseamnă că ofertanții nu joacă un rol important în monitorizarea reciprocă și a autorității contractante. Mai mult, mulți ofertanți au capacitate limitată de a participa la achiziții publice, rezultând erori formale în oferte. Uneori, aceste erori, deși greșelile vizibile, nu tentativele de fraudă, duc la descalificarea ofertanților și chiar la mai puțină concurență.

TITLUL PROIECTULUI: *Pactele de Integritate – Mecanisme de control civil pentru salvagardarea fondurilor europene*

Scop: Reducerea riscurilor de corupție în achizițiile publice, prin implementarea unui mecanism de control civil în proiectele finanțate din fonduri europene.

Obiective: Asigurarea transparenței, integrității, răspunderii și responsabilității în proiectele cofinanțate din fonduri europene structurale și de coeziune, prin implementarea unui instrument pilot – Pactele de Integritate în România. Crearea revindicării de responsabilitate socială în contractele publice mari precum și deprinderea unor lecții învățate, cu scopul unei viitoare replicări și propagări a Pactelor de Integritate.

Parteneri: Proiectul este coordonat de Secretariatul Transparency International, în parteneriat cu alte 15 organizații din 11 state: România, Italia, Polonia, Bulgaria, Cehia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Portugalia, Slovenia.

Perioada de implementare: Aprilie 2016 – Decembrie 2021

- ⇒ **Lipsa încrederii în achizițiile publice pare să fie una dintre cauzele lipsei unei concurențe puternice.**
- ⇒ **Dezvoltarea și prezentarea mai bună a canalelor de denunțare a informațiilor, precum și instruire privind integritatea pentru funcționarii publici sunt încă necesare pentru a asigura cea mai bună gestionare a riscurilor.**

În perioada de raportare, majoritatea contractelor monitorizate au fost în curs de implementare, dar din cauza tipului de activități, adică dezvoltarea unei platforme online de către Ministerul Culturii și a lucrărilor tehnice pentru cadastru, comunicarea publică a fost dificilă, cu respect direct al monitorizatului. În perioada maximă a crizei COVID-19, starea de urgență și guvernul au impus restricții stricte de mobilitate, care au complicat comunicările între autoritățile contractante și experții din TI-Ro și IPP. Cu toate acestea, în urma mai multor discuții telefonice, comunicările au fost reluate prin videoconferință. De exemplu, în cazul Ministerului Culturii și al proiectului Culturalia, întâlnirile dintre Minister și furnizorul de servicii au continuat prin videoconferință, fiind în același timp monitorizate de IPP.

Experții IPP s-au întâlnit în mod regulat cu reprezentanți ai autorităților publice, inclusiv autorități publice locale, precum și cu reprezentanți ai societății civile locale și străine pentru a discuta și promova conceptul și avantajele Pactelor de integritate și pentru a învăța din cele mai bune practici din alte țări. Videoconferința cu partenerii TI organizată în luna mai a fost cu adevărat utilă pentru a vedea ce probleme au fost întâmpinate în alte țări și ce practici au fost stabilite pentru a le preveni și combate.

Transparency International România

Bld.Gh.Magheru nr. 28-30, etaj 3,
010336 București, România
Tel: +4 031 6606 000/Fax +4 031 6606 006
office@transparency.org.ro
www.transparency.org.ro/
www.facebook.com/transparencyRO

Institutul pentru Politici Publice

Str. Alexandrina nr. 19
București, România
Telefon și Fax +4 021 212 31 26
office@ipp.ro
http://www.ipp.ro/
www.facebook.com/@InstitutulPoliticiPublice